

Naslov članka / Article:

Organizacija šolskih predstav, prireditev in koncertov

Organising School Performances, Events and Concerts

Avtor/ Author:

Eleonora Ipavec Šaver

CC licenca

Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Brez predelav

Glasba v šoli in vrtcu 2/2023, letnik 26

ISSN 1854-9721

Izdal in založil: Zavod Republike Slovenije za šolstvo
Kraj in leto izdaje: Ljubljana, 2023

Spletna stran revije:

<https://www.zrss.si/strokovne-revije/glasba-v-soli-in-v-vrtcu/>

Organizacija šolskih predstav, prireditev in koncertov

Eleonora
Ipavec Šaver

OŠ Milojke Štrukelj,
Delpinova ulica 7, 5000 Nova Gorica

eleonorais@osms.si

Organising School Performances, Events and Concerts

Izvleček

Priprava in organizacija šolskih proslav, koncertov ter drugih prireditev je pomemben element dela šolske skupnosti. Ti dogodki so priložnost za predstavitev talentov in za druženje ter povezovanje med učenci, učitelji in starši. Koordinacija prireditev je za učitelja eden od večjih organizacijskih zalogajev z vidika časa, energije in sposobnosti načrtovanja. Prispevek se osredotoča na 10 korakov za uspešno organizacijo šolskih proslav, prireditev in koncertov.

Ključne besede: osnovna šola, javne šolske prireditve.

Abstract

The planning and organising of school celebrations, concerts and other events is an integral component of the school community. These events create an opportunity to showcase talents and to bring together and connect students, teachers and parents. Coordination is one of the main organisational challenges for teachers in terms of time, energy and planning skills. This article focuses on ten steps for organising effective school celebrations, events, and concerts.

Keywords: primary school, public school events.

Uvod

Učitelj glasbenega pouka se vsako leto znajde pred nalogo, da pomaga pri realizaciji šolskih proslav, kajti delo na osnovni šoli je povezano z različnimi prazniki, jubileji in obletnicami, glasba pa je sopotnik teh dogod-

kov. Največkrat pripravljata scenarij za proslavo učitelj slovenščine ter učitelj glasbene umetnosti.

Vendar šola ne pripravlja proslave le zase, temveč sodeluje s krajevno skupnostjo, občino in različnimi društvi. S temi dejavnostmi se šola vključuje v družbeno

življenje in dogajanje v kraju/mestu. To pa ni enostavna naloga. Kaj vse mora vedeti in na kaj mora pomisliti organizator neke proslave?

Treba je vedeti, da je vsaka proslava prireditve, ki ima povezavo z gledališko predstavo oziroma so v ozadju te prireditve scenarij, libreto in besedilo. Zato je treba poznati vsaj osnove gledališke uprizoritve ter jih znati vključiti v scenarij neke proslave.

Priprava in organizacija takih prireditev zahtevata načrtovanje, komunikacijo in timsko delo. V nadaljevanju je predstavljenih nekaj ključnih korakov za uspešno organizacijo šolske predstave, prireditve ali koncerta.

Določitev ciljev in namena prireditve

Preden začnemo prireditev organizirati, se moramo jasno odločiti, kaj želimo z njo doseči. Morda želimo spodbuditi ustvarjalnost učencev, predstaviti nov program šolskega leta ali okrepiti povezovanje med skupnostjo šole. Pomembno je, da razmislimo o ciljih, ki jih želimo doseči, in da zapišemo načrte za doseg te ciljev.

Leta 1999 smo imeli *Pomladni koncert*, ki sem ga organizirala v sodelovanju s Kulturnim domom Nova Gorica. Nastopala sta otroški in mladinski pevski zbor z znanimi slovenskimi glasbeniki in učenci Glasbene šole Nova Gorica. Cilj je bil združevanje in druženje otrok obeh šol z uspešnimi in znanimi obrazi slovenske glasbene scene.

Oblikovanje osnovne ideje ali koncepta

Glede na cilje in namen prireditve razvijemo idejo ali koncept. To vključuje izbiro teme, glavnih dejavnosti, ustvarjanje scenarija ali programa in druge elemente, ki bodo pomagali pri prenosu sporočila prireditve. Težimo k temu, da je vsak načrt za proslavo čim bolj avtorski, unikatni, predvsem pa otroško ustvarjalni.

Osnovna ideja ali rdeča nit je v bistvu smisel dela. Posvetiti se je treba predvsem prikazu osnovne ideje. Brez osnovne ideje je delo le zbirka točk.

Pri načrtovanju prireditve je treba upoštevati naslednje dejavnike: scenarij, izvajalce in občinstvo. Scenarij oziroma potek prireditve je najpomembnejša komponenta za delo učencev in mentorjev. Ko delamo z otroki, je treba scenarij prilagoditi njihovim sposobnostim, spretnostim in razvojnim značilnostim. Scenarij pa naj ostane enak tudi pri različnih izvedbah istega dela. Različna krajšanja ter druga odstopanja povzročijo, da je prireditev spremenljiva.

Občinstvo je najnestalnejši dejavnik, ki se z vsako prireditvijo ali izvedbo menja. Je do neke mere tudi soustvarjalec predstave. Niti dve izvedbi prireditve z istim scenarijem in istimi izvajalci ne moreta biti enaki.

Idejno izhodišče prej omenjenega *Pomladnega koncerta* je bilo praznovanje pomladi, mladosti, prebujanja, 8. marca ter materinskega dneva, ki dajejo široko in bogato osnovno za vsebinski scenarij prireditve.

Sestava ekipe in delo z izvajalci

Za uspešno izvedbo prireditve potrebujemo ekipo ljudi, ki bodo sodelovali pri različnih nalogah. Upoštevajmo, katere večine so potrebne za prireditev, recimo produkcija, scenografija, oblikovanje, trženje, administrativna podpora in tako naprej. Zagotovimo, da ima vsak član ekipe določene naloge in odgovornosti.

Pri delu z izvajalci je **razdelitev vlog** zelo odgovorna in za prireditev pogosto pomembna stvar. Od dobre ali slabe razdelitve vlog in od same igre je odvisen uspeh prireditve. Odločitev o tem važnem vprašanju pripada režiserju dela, v našem šolskem primeru torej učitelju – koordinatorski prireditve, proslave.

Govorne vaje so pomembne zato, da igralci, povezovalci, napovedovalci obvladajo besedilo. Na prvi vaji

Pri načrtovanju prireditve je treba upoštevati naslednje dejavnike: scenarij, izvajalce in občinstvo. Scenarij oziroma potek prireditve je najpomembnejša komponenta za delo učencev in mentorjev.

Koncert v Zemonu, 2003

igralci besedilo berejo. Vsak izvajalec bere besedilo svoje vloge. Tu je potrebna pomoč lektorja ali slavista. Tako se izvajalci seznanijo s scenarijem.

Delo z izvajalci v profesionalnih gledališčih ali na ljubiteljskih odrih, kamor spadajo tudi šole, poteka takole (Šadl, 2020):

- delo za mizo: ločene vaje, na primer bralne vaje z napovedovalci, igralci (poudarek na govorni vaji), pevske vaje z zborom ali solističnimi točkami,
- postavljanje scenarija ter scensko oblikovanje,
- spajanje obeh elementov v konkretno scensko delo.

Za konkretno scensko delo govornemu delu dodamo še gibanje. Pri **gibanju izvajalcev** je pomemben razpored in medsebojni položaj nastopajočih in stvari na odru, pa tudi vse, kar omogoča njihovo premikanje.

Pri omenjenem *Pomladnem koncertu* je bila ekipa sestavljena tako iz zaposlenih v Kulturnem domu Nova Gorica kot iz učiteljev z Osnovne šole Milojke Štrukelj. Izvajalci so bili najuspešnejši slovenski tenorist Vladi-

mir Čadež, znani slovenski pevec Miran Rudan ter godalni kvartet učencev Glasbene šole Nova Gorica.

Določitev proračuna

Ocena stroškov priprave in izvedbe prireditve je ključnega pomena. Vključimo vse postavke, kot so namem prizorišča, stroški opreme, honorarji nastopajočih, promocija, varnost in drugi potrebni izdatki. Določimo proračun, ki je realističen glede na razpoložljive vire.

Ker je šlo v primeru *Pomladnega koncerta* za sodelovanje s Kulturnim domom Nova Gorica, sta bila tudi dvorana in tehnično osebje vključena v dogovor.

Iskanje prizorišča

Poiščemo primerno prizorišče glede na vrsto prireditve in število obiskovalcev. Preverimo razpoložljivost prizorišč in ga rezerviramo vnaprej.

Pri *Pomladnem koncertu* smo se odločili za Kulturni dom Nova Gorica, ker sem z njimi sodelovala že leta in je bil, glede na število nastopajočih ter gostujočih učencev in gostov, najprimernejši prostor za izvedbo koncerta.

Oblikovanje prireditve

Sestavimo podroben program prireditve, ki vključuje nastope, govorce, premor, nagovore in druge elemente po vrstnem redu. Upoštevajmo časovne omejitve in zagotovimo, da bodo vsi nastopajoči seznanjeni s svojimi časovnimi okviri (Granda, 2016).

Pazimo na:

- poudarke in premore, saj sooblikujejo ritem in tempo prireditve, pri čemer naj bodo posamezne komponente predstave povezane med seboj, da so odvisne druga od druge,
- zvočne ter druge učinke, da dobimo želeni učinek, pri čemer mora glasba odgovarjati slogu, občinstvu in času dogajanja,
- pomembnost delov in linijo dogajanja, ki jo določimo takrat, ko že imamo pred seboj celoto, da lahko odmerimo relativno pomembnost njenih delov in njihovo zlivanje v neprekinjen tok, z vzponi in padci,
- delitev na glavne in pomožne nosilce prireditve, pri čemer moramo vedeti, kakšna je pri prireditvi vloga posameznika ter skupine,
- razsvetljava kot končno piko na i, da dekor, dogajanje, obrazi s svojimi maskami in stvari na sceni pridejo do izraza,
- slog in žanr prireditve, ki je lahko poučen ali zabaven,
- občinstvo, ki ima od začetka do konca velik vpliv na potek predstave, saj različne strukture ljudi glede na starost (odrasli, otroci), izobrazbo in zanimanja različno dojemajo predstavo.

Tehnična priprava

Poskrbimo za tehnične vidike prireditve, kot so ozvočenje, osvetlitev, tehnična oprema za predstavitev ali projekcije. Preverimo, ali je treba kupiti ali najeti dodatno opremo, in ustrezno usposobimo tehnično ekipo.

Pri organizaciji *Pomladnega koncerta* smo imeli srečo, da je tehnično osebje Kulturnega doma poskrbelo za vso tehnično pripravo in podporo.

Vaje in priprave

Pri pripravi predstave, prireditve organiziramo oziroma zagotovimo redne vaje z nastopajočimi. To vključuje ponavljanje scenarija, koreografije, glasbenih nastopov in drugih elementov, ki so del prireditve. Zagotovimo, da so vsi nastopajoči dobro pripravljeni in se počutijo samozavestno.

Vaje in priprave na *Pomladni koncert* smo izvajali na šoli s skrbnim načrtovanjem, da se ure vaj šolskega zbora ter drugih nastopajočih niso zažirale v redni pouk.

Promocija prireditve

Pripravimo učinkovito promocijo prireditve s pomočjo različnih kanalov in medijev, kot so tiskani ali e-plakati, letaki, oglaševanje preko družbenih omrežij, šolskega spletnega portala, e-pošte, preko tiskanih medijev, radia ali televizije. O prireditvi obvestimo šolsko skupnost, starše, krajevno skupnost in druge, ki bi jih prireditev lahko zanimala.

Pri *Pomladnem koncertu* smo poleg rednega oglaševanja preko družbenih omrežij, šolske spletne strani in lokalnega radia uporabili še koncertne liste.

Izvedba prireditve

Na dan prireditve poskrbimo, da so vsi elementi pripravljeni, vključno s sceno, deko-

Sestavimo podroben program prireditve, ki vključuje nastope, govorce, premor, nagovore in druge elemente po vrstnem redu. Upoštevajmo časovne omejitve in zagotovimo, da bodo vsi nastopajoči seznanjeni s svojimi časovnimi okviri.

Pomladni koncert, 1999

racijo, tehnično opremo in tako naprej. Bodimo tam zgodaj in koordinirajmo delo ekipe. Upoštevajmo časovni načrt in spremljajmo potek prireditve. Prav tako bodimo pozorni na zadovoljstvo obiskovalcev.

Pomladni koncert je bil razprodan in zelo uspešno izveden ter lepo sprejet med občinstvom in tudi med nastopajočimi. Sodelovanje s Kulturnim domom se je izkazalo za uspešno in prijetno, saj so bili vsi učenci navdušeni, da so imeli priložnost nastopati v tako pomembni kulturni ustanovi, kjer nastopajo pomembnejši glasbeniki z vsega sveta.

Sklep

Organiziranje različnih prireditev, kot so šolske proslave, predstave ali koncerti, zahteva veliko truda in ko-

munikacije. Pomembno je, da se delo opravlja v skladu s cilji, ki jih želimo doseči, in da se odgovornost razdeli med vse vključene. Cilj je dosežen takrat, ko vsi sodelujoči doživimo iskreno glasbeno-umetniško doživetje.

Del delovnega procesa so tudi napake. Pa nič zato, dajmo se iz napak tudi kaj naučiti.

Tako je vsaka prireditev na šoli priložnost za učenje ter spoznavanje novih razsežnosti tovrstnega dela.

Učitelj glasbene umetnosti ima zato na šoli pomembno nalogo, saj za različne prireditve izbira glasbeno gradivo ter sodeluje z drugimi učitelji (najpogosteje sta v timu še slavist in učitelj likovne umetnosti), ker je vsaka prireditev skupinsko delo učiteljev na šoli. In če prireditev uspe, daje ljudem veliko notranjega zadovoljstva.

Viri

Granda, Š. (2016). *Nastajanje lutkovne predstave* [Diplomsko delo]. Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani. http://pefprints.pef.uni-lj.si/3459/1/Diplomsko-delo_%C5%A0pela-Granda.pdf

Šadl, L. (2020). *Gledališče kot del književne vzgoje* [Magistrsko delo]. Pedagoška fakulteta, Univerza v Mariboru. <https://dk.um.si/Dokument.php?id=142850&lang=slv>